

צבי רכטר

**ההסתדרות לקחה
את נספיה העובדים -
והשקיעה אותם
בתברות בארזו**

בנו ג'יטר

**הליידי נתנה לישראל
30 מיליון דולר
והאחים בלומפילד
לקחו אותם לעצמם**

סירחון בינלאומית

עוד יותר תמוהה היא פרשת התסקיה בסכום של 1.5 מיליון דולר, שהפקידה חברת-בת של סולל-בונה בניירורק, חב' רת ריינוולדס. חברה זו מנהלת בידי יר עץ-הסתרים של רכטר, עורך-הדין שמואל ארנר, מי שהיה בשעתו מזכיר סולל-בונה. ארנר, אחד מעובדי-החברה המזכירים ביותר, יצא לפני כמה שנים להשתכן בניירורק, מטעמי בריאות.

והנה הסתבר כי גם החברה שי ניהל ארנר בניירורק מצאה לנכון להפקיד מיליון וחצי דולר מכספיה באחת החברות הזוארזיות של פיי בור רוזנבאום.

הפקדה זו מעוררת שאלות רבות, המער מידות את כל עיסקי החברה כסימן שאלה: לאן הלכו ריוחיה החברה? מי קיבל את הריבית עבור הכספים שהפקידה בחברות של רוזנבאום? מה לחברה של ההסתדרות ולססקולאציות פיננסיות בינלאומיות? שנת 1973. צבי רכטר הוא גם המנכ"ל ו גם יושב-ראש פועצת המנהלים של החברה. למעשה, הוא יכול לעשות בכספי החברה מה שעשה מיכאל צור בחברה לישראל. מי שיצטרך לשלם בסופו של חשבון את הפסדי החברה ההסתדרותית יהיו חברי ההסתדרות, שהם האחיד שלהם ודאי יועלה, לצורך זה.

שלא תיאר לעצמו כלל כי הבנק של טיבור רוזנבאום עלול להתמוטט, הסכים לפשרה זו. הוא השתיק את הפרשה, לא העביר אותה לחקירת המיטרה או כל גוף ציבורי אחר. היתה לו סיבה טובה לכך.

כי 12 מיליון הדולר שהצליח פינחס ספיר להציל מהאחים בלומפילד הגיעו בסופו של דבר למדינת ישראל, אבל לא לקופת המדינה, נח, אלא לקרן הפרטית של פינחס ספיר, היא "קרן ספיר". מה נעשה בהם — רק פינחס ספיר הפתרונים.

גול נספיה העובדים

יילויי "העולם הזה" בפרשת טיבור רוזנבאום של טיבור רוזנבאום הר- חיבו את מימדי הפרשה. האירו את חלקו של הסקטור ההסתדרותי בה. הסתבר כי חלק לא-מבוטל באחריות לעובדה שסולל-בונה הספידה לפחות 3.5 מיליון דולר מכספי השקעותיה בחברות הזוארזיות של רוזנבאום. מוטל על שיכמו של מנכ"ל סולל-בונה, צבי רכטר, רכטר היה שותפו של טיבור ריי זנבאום בחברות כלכליות ופינאנסי סיות שהקימה בשותפותה מפא"י, כדי לממן את פעולותיה ואת מערכותיה הבחירות שלה. רכטר, שהיה אז ניוזבר מפא"י, עשה עסקות שר נות עם רוזנבאום, שהוא איש הי מפד"ל. כי לכסף אין ריח, גם לא ריח מיפלגתי.

כאשר נכנס רכטר לעיסקי סולל-בונה, הוא המשיך לעשות עם רוזנבאום עניי קות. שהיו עסקות ספסריות ששומות. שבי נן לבין עיסקי-הבנייה של סולל-בונה אין ולא כלום. תמורת עסקות אלה, יכולה היתה סולל-בונה לקבל אשראי כבנק של טיבור. אחת מהלוחזות אלה היתה הלוחה בסכום של 4.2 מיליון דולר. כאשר החל טיבור רוזנבאום להסתבר, הוא ביקש מ רכטר להחזיר לו את ההלוואה מוקדם יותר. יידי אמיתי הוא יידי בעת צרה, ורכטר התגלה כידיד כזה. הוא החזיר לרוזנבאום, מכספי סולל-בונה, את החל- וואה שקיבלה החברה.

הוא רק שכח לקבל מהבנק של רוזנבאום הזרה שפרות על סכום של שני מיליון דולר שהפקיד בידי רוזנבאום כערבות תמורת החל. וואה. כל הפיכויים הם ששטרות אלה יוצגו עתה לפירעון "פולדי בונה", והחברה תהיה נאלצת לסי רוע אותם, מכספי המיסים של חב' רי ההסתדרות — השותפים להפי פיי החברה ההסתדרותית — אך לא לרווחיה.

בוד" קצת, עד שתימצא בישראל מטרה הולמת יותר עבורו. העובדה שבמשך חמש שנים לא נמצאה מטרה ראוייה-לשמה מעין זו, ושבניתיים עשו ב-30 מיליון הדולר שימוש למטרות שלשםם לא נועדו, מרמזת על דברים אחרים. בהשקעה טובה, אפשר להכפיל סכום כזה בחמש שנים.

אך הסתבר כי למרות התקופה הממור שכת בה פעלו 30 מיליון הדולר באמצעות הבנק של טיבור רוזנבאום, הם לא עשו את הפירות המקוים. 18 מיליון דולר מתוך סכום זה הושקע ברכישת מניות של חברת אי.בי.אם. בעת ששערן של מניות אלה היה גבוה בשוק. אין זו אשמתם של האחים בלומפילד ששערי המניות ירדו בינתיים.

סכום אחר הושקע בהרפתקת הספסרות של רכישת אדמות בית המלוכה באי-טליה, מתוך תקווה שיעוד הקרקעות ישתנה בבוא הזמן וערכם יעלה. שוב אין תללות את קולר האשמה באחים בלומפילד ששיקפה זו, שגרמה להתמוטטות בנק לנדאו, לא עלתה יפה. וגרמה הפי קבוצת בסכום של 40- מיליון דולר ל- סדום בלומפילד-רוזנבאום.

עוד 7 מיליון דולר מכספי העיובן הושקעו בבית-מלון שבונה טיבור רוזנבאום ברומא. יתרת הכסף הוחזקה בבנק של טיבור רוזנבאום, לצרכי הלוחזות. יום אחד, בעת ביקור שערך בארצות-הברית, גונב דבר העיובן של ליידי דיי- וויס לאוזניו של פינחס ספיר, שרה-האוצר. ספיר רחח מזעם. הפרשה כולה נראתה לו כגזילה פשוטה. הוא הזמין את ברנארד בלומפילד לפגישה במלון ואלדורו נארד בלומפילד בלומפילד, בלומפילד, בני אסטוריה בניירורק. שם, בחדרו, כשהוא מתהלך יחד, התנחם פינחס ספיר על ברנארד בלומפילד בשאלות אימים. כספיים כמו "גול", "גניבה", "בתי-מישט" ר "שוד", התעופפו באוויר בשפע. כשם מדינת-ישראל תבע ספיר במפגיע את 30 מיליון הדולר, המגיע לה מעיובונה של ליידי דיי-וויס.

אלא שבאותה שעה כבר לא יכול היה ברנארד בלומפילד להעי בור את 30 מיליון הדולר למדינת ישראל. הם פשוט לא היו מופקדים בבנק. רק כתוצאה מאיובמו של ספיר לפוצץ את הפרשה ברכים, הסכים ברנארד בלומפילד להעביר לישראל 12 מיליון דולר, ולהתחייב להעביר כעתידי עוד 13 מיליון.

כדי להעביר את 12 מיליון הדולר, נאל- צו האחים בלומפילד למכור את חלקם ב- בנק של טיבור רוזנבאום. 34% ממניות הבנק נמכרו או לבנק המחוזי של חסה, ועוד 16% נמכרו לרוזנבאום עצמו. את 13 מיליון הדולר הנתרמים התחיי בו האחים בלומפילד לשלם למדינת-ישראל ברבע שישתחררו הכספים שהשקיעו בקרקעות באיטליה ובמלון ברומא. ספיר,

דות המופקדים בו, עלולים רבים מהם להיות מוצגים במערומיהם כלפי העולם כולו, והצנחה שתצוף ותעלה מעיסקותיהם עלולה לבשר את קץ הקאריירה שלהם. מה הם פודות אלה? במי הם קשורים? עד מי הם מאיימים? להלן מיספר פכים, קטנים, שיש בהם כדי להמחיש את סוג ומימדי הסירחון ש- ממשלת-ישראל מנסה עתה בכל כוחה לכי לוא במרתפי האינטרנשיונל קרדיט בנק.

גול תרומת המיליונים

את השערוריות הכמוסות הגדו- לות, החבויה בין ספרי הבנק של טיבור רוזנבאום, קשורה ישירות לשר- האוצר לשעבר, וכיום יור' ההנהלה הצי- נית, פינחס ספיר.

לפני כשמונה שנים נפטרה בקנדה אשה עתירת-נכסים, הליידי דיי-וויס. ליידי זו היתה אלמנה יהודיה, ששלטה על רכוש שערכו נאמד בכמאה מיליון דולר. בחייה דיי-וויס, בית יהודי חם, שהיה פתוח בפני כל אורח מישראל. בכל יום שישי היה הגעפילטע-מיש מוגש שם בשפע לכל. כאשר נפתחה צוואתה של ליידי דיי- וויס אחרי מותה, הסתבר כי היא ציוותה כ-30 מיליון דולר מרכושה למדינת-ישראל. כנאמן לביצוע הצוואה הפקידה ליידי דיי-וויס את ברנארד בלומפילד, אחד משני האחים בלומפילד, שעל שםם נקרא איצ- טריון הכדורגל של הפועל ביפו.

האחים ברנארד ולואי בלומפילד, בני קאים, מהעשירים שביהודי קנדה, עשו את הונם בתקופת איטור האלכוהול באר- צות-הברית, כאשר כמה מישפחות יהודיות טובות, כמו מישפחת ברונפמן, עשו מיליונים מעיסקי הברחת-משקאות מקנדה לארצות-הברית. בעזרתה הנדיבה של המא- פיה, במערכת זו בלט מאיר לנסקי. ברנארד בלומפילד היה ידידה האישי הקרוב של ליידי דיי-וויס בחייה. תקופה מסוימת אף חי עימה כבעל ואשה. היה זה רק טעם שהיא הפקידה אותו על מימוש צוואתה.

והנה, הסתבר באורח פלא רק בשנת 1973, כי 30 מיליון הדולר שהוצוטה ליידי דיי-וויס בצוואתה כדי להנציח את שמה במדינת היהודים, לא הגיעו מעולם לישי ראל. הם אומנם הוצאו מקנדה, אבל נעצרו בדרך, בשווייץ. בכנף של טיבור רוזנבאום, כמוכף. היה זה רק מיקרה, ששני האחים בלומפילד היו בעלי מחצית המניות בבנק של רוזנבאום כמעט מיום היווסדו. הם לא התכוונו, חלילה, למנוע את הכסף ממדי- נתי-ישראל או לגנוול אותו. אבל כאנשי עסקים מפוכחים הם העדיפו שהכסף יע-

היכן קבור הכסף?

רוב לטעם מיליון דולר, זהו סכום תהפסדים של הבנק של טיבור רוזנבאום וחברות-הבת שלו הרשומות בואי- דוו, ליכטנשטיין. חלק ניכר מכספים אלה קשור ישירות או בעקיפין לכספים שהיו צריכים להיות במחזור הכלכלה המשק של ישראל.

החידה הגדולה היא: היכן קבור בעצם כסף זה? מי נהנה ממנו? אב תחליט ממשלת-ישראל להזרים, מכספי המדינה, מאות מיליונים כדי להציל את הבנק של טיבור רוזנבאום, והסודות המאיימים שיש להבנק וישארן הסוויס, פסק אם חידה זו, שיש בה כדי לשפוך אור על הצורה בה נוחל כמסך שנים משק הכספים של מדינת-ישראל, תיפתר אייפעם.

השבוע הגיש אורי אבנרי, בתפקידו כחבר הוועד-הפועל של ההסתדרות ומיני- הלח חברת העובדים, תלונה למפקח-הכללי של המיטרה ודרס לחקור את מנהלי סולל-בונה וחברת העובדים על חשדות של הפרת חוקי המדינה. במקביל הגיש שאילתה למזכ"ל ההסתדרות, תבע ממנו לחקור אפשרות של ניצול-לרעה, קבלת טובות-הנאה פרטיות, וכדומה.